

Kursplan

för kurs på grundnivå

**Specialpedagogik i styrdokument och som grund för undervisning- ingår 15.0 Högskolepoäng
i Lärarfortbildningen 15.0 ECTS credits**

Special Education in the Curriculum and in Practise

Kurskod:	UQ109U
Gäller från:	HT 2008
Fastställd:	2008-09-10
Institution	Specialpedagogiska institutionen
Ämne	Specialpedagogik

Beslut

Kursen ges som uppdragsutbildning inom ramen för Lärarlyftet (Regeringsbeslut II:8, Utbildningsdepartementet U2007/3168/S) i ämnet specialpedagogik inom intervallet 1–30 hp.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd av prefekten 2008–09–10.

Kursplanen är giltig fr.o.m. termin H08.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Grundläggande behörighet för högskolestudier samt lärarexamen.

Kursens uppläggnig

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
DK11	Styrdokument, utvecklingsplaner och åtgärdsprogram	7.5
DK12	Kartläggning och utvärdering	7.5

Kursens innehåll

Kursen bygger på tvärvetenskaplig grund och behandlar olika teoretiska perspektiv på specialpedagogik, undervisning, individuella utvecklingsplaner- och åtgärdsprogram. Inom dessa områden fokuseras begrepp som kategori, relation och dilemma samt normalitet och avvikelse. Vidare bygger kursen på fenomenen delaktighet, utslagning och lärande på individ-, grupp-, organisations- och samhällsnivå.

Förväntade studieresultat

Efter att ha genomgått kursen ska studenten kunna:

- problematisera sambandet mellan kunskapsmål och åtgärdsprogram samt strävansmål och utvecklingsplaner utifrån ett huvudämne,
- beskriva och förklara utvecklingsplaner och åtgärdsprogram i ett historiskt och nutida perspektiv samt relevanta begrepp och fenomen,
- planera, genomföra och värdera handlings- och åtgärdsprogram,
- redogöra för möjligheter och hinder utifrån olika perspektiv och det egna pedagogiska uppdraget att upprätta

individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram.

Undervisning

Arbetsättet under kursen utgörs av seminarier, föreläsningar och fältuppgifter och ska vara ett led i att deltagarna utvecklar en öppenhet för kritisk reflektion. Kursen utgår från såväl deltagarnas egna utbildningserfarenheter som kartläggningar av verksamheten samt litteratur/teorier.

Kunskapskontroll och examination

Kursen examineras genom hemskrivningar och redovisningar, individuellt och i grupp.

Betygsättning på delkurser och kurs sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt

B = Mycket bra

C = Bra

D = Tillfredsställande

E = Tillräckligt

Fx = Otillräckligt

F = Helt otillräckligt

Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser.

Studierande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Kurslitteratur

Ahlberg, A., Berndtsson, I., Persson, B., Ullstadius, E., Helldin, R., Nilholm, C. & Rosenqvist, R. (2007). Tema: Specialpedagogik. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 2. (s 81-134).

Andersson, I. (2004). *Lyssna på föräldrarna*. Stockholm: HLS förlag.

Asp Onsjö, L. (2006). *Åtgärdsprogram - dokument eller verktyg? En fallstudie i en kommun*. Avhandling för doktorexamen. Göteborg: Göteborgs universitet.

Andreasson, I. (2007). *Elevplanen som text. Om identitet, genus, makt och styrning i skolans elevdokumentation*. Avhandling för doktorexamen. Göteborg: Göteborgs universitet.

Ehn, B. (1992). Livet som intervjukonstruktion. I: Tigerstedt, C., Roos, J. P. & Vilkkö, A. (red). *Självbiografi, kultur, liv. Levnadshistoriska studier inom human- och samhällsvetenskap*. Stockholm: Brutus Östlings Bokförlag Symposion. (s 199-219). (Tillhandahålls vid kursstart).

Elfström I. (2005). *Varför individuella utvecklingsplaner? En studie om ett nytt utvärderingsverktyg i förskolan*. Individ, omvärld och lärande/Forskning nr 26 (2005).

Forsberg, E. & Wallin, E. (red). (2006). *Skolans kontrollregim - ett kontraproduktivt system för styrning?* Stockholm: HLS förlag.

Granath, G. (2008). *Milda makter! Utvecklingssamtal och loggböcker som disciplinerings tekniker*. (Avhandling för doktorexamen). Göteborg: Göteborgs Universitet. (Valda delar).

Göransson, K. (2004). *Barn som blir elever - Om olikheter, undervisning och inkludering*. Stockholm: Stiftelsen ALA. (235 s).

Hallerstedt, G. (2006). *Diagnosens makt. Om kunskap, pengar och lidande*. Göteborg: Diadalos.

Haug, P. (1998). *Pedagogiskt dilemma: Specialundervisning*. Stockholm: Skolverket. Fritzes kundservice.

Martinsson, L. & Reimers, E. (red.) (2008). *Skola i normer*. Malmö: Gleerups Utbildning AB. (Valda delar).

Matson, I-L. (2007). *En skola för eller med alla : En kommuns arbete för att nå sina mål*. Individ, omvärld och lärande/Forskning nr 39 (2007). Finns tillgänglig på Internet (2008-09-04): <http://www.speped.su.se/pub/jsp/polopoly.jsp?d=9090&a=34191>

Nihlfors, E. & Wingård, B. (2005). *Våga värdera! : en handbok om utvärdering och kvalitet i förskola och*

skola. Stockholm: Ekelunds förlag.

Persson, B. (2008). *Elevers olikheter och specialpedagogisk kunskap*. Stockholm: Liber.

Skau, G. M. (2001). *Mellan makt och hjälp. Förhållandet mellan klient och hjälpare i ett samhällsvetenskapligt perspektiv*. Stockholm: Liber.

Skolverket (2003). *Kartläggning av åtgärdsprogram och särskilt stöd i grundskolan*. Stockholm: Fritzes kundservice.

Skolverket. (2005). *Den individuella utvecklingsplanen. Allmänna råd och kommentarer*. Stockholm: Fritzes kundservice.

Skolverket (2006). *Lusten och möjligheten. Om lärares betydelse, arbetssituation och förutsättningar*. Skolverkets rapport nr 282.

Skolverket (2006). *På andras villkor □ skolans möte med elever med funktionshinder*. Rapport. Stockholm: Fritzes kundservice.

Skolverket (2008). *Särskilt stöd i grundskolan. En sammanställning av senare års forskning och utvärdering*. Stockholm: Fritzes kundservice.

Skolverket (2008). *Skolverkets allmänna råd för arbete med åtgärdsprogram*. Stockholm: Fritzes kundservice.

Socialstyrelsen (2007). *Gemensam planering på den enskildes villkor*. Rapport.

Vallberg Roth, A-C. & Månsson, A. (2006). Individuella utvecklingsplaner som fenomen i tiden, samhället och skolan. *Utbildning och demokrati*, 15 (3). (s 31 □ 60).

Vetenskapsrådet. *Forskningsetiska regler*.

Wingård, B. (2007). *Åtgärdsprogram - för vems skull? Ett exempel på hur de studerandes egna erfarenheter tillvaratas i högre utbildning*. Individ, omvärld och lärande/Forskning nr 36. Finns tillgänglig på Internet (2008 □ 09 □ 04):

<http://www.speped.su.se/pub/jsp/polopoly.jsp?d=9090&a=34191>

Övrig litteratur

Samtliga läroplaner för skolväsendet

Regeringens proposition 2005/06:38 Trygghet, respekt och ansvar □ om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. (kortare faktablad finns). Utbildningsdepartementet.

Regeringens proposition 2007/08:50 Nya skolmyndigheter. Utbildningsdepartementet.

Regeringens proposition 2007/08:112 Ny målgrupp för specialskolan. Utbildningsdepartementet.

Riksrevisionen. (2006). *Elever med funktionshinder □ statens ansvar och insatser*. PM Fnr 31-2005-0233.

SFS 2008:220. Lag om ändring av skollagen (1985:1100)

SFS 2008:408. Lagändring i grundskoleförordningen om kunskapsmål för årskurs 3 i matematik, svenska och svenska som andra språk.

SFS 2008:97. Lagändring i grundskolförordningen om modersmålsundervisning.

SOU 2007:28. Tydliga mål och kunskapskrav i grundskolan. Stockholm: Utbildningsdepartementet

Viktiga Lagar och förordningar. Inför halvårsskiftet 2008. Regeringskansliet (Art.nr. IR 2008.005)

Valbar litteratur

Den valbara litteraturen väljs i samråd med kursansvarig lärare.